

ŠTEV. 4

1-9-3-7

STEBELNARSKI
LETNIK
XL

GLASILO

SLOVENSKEGA
ČEBELARSKEGA
DRUŠTVA

V

LIUBLJANI

Vsebina:

Ogled čebelnjakov	49	Opazovalne postaje	59
Razmnožitev plemenjakov	50	Društvene vesti	60
Malenkosti	51	Naše podružnice	61
Glavno letno poročilo opazovalnih postaj	53	Drobir	63
Načela	56	Književnost	64

Mali oglasi

Kupim 15 do 18 družin na A. Ž. satih za prestavit v moje panje. Repnik Rudolf, Zg. Radvanje 78, p. Maribor.

Prodajam 26 A. Ž. obljudenih panjev, močne družine, dobro prezimljene. Prodajam tudi točilo. Vse informacije in naslov pove Društvena Čebelarna v Ljubljani.

Kupim tehtnico za opazovalni panj, plačam v gotovini ali z zamenjavo za čebelne družine. Prodal bom v rojilni dobi več letošnjih rojev. Alojzij Laboda, Domžale, Ljubljanska cesta 104.

Prodajam kompletno čebelarstvo, 3 A. Ž. obljudene panje, 2 prazna A. Ž. panja, točilo in vse orodje. Gregor Koželj, trgovec v Mokronogu.

Ugodno prodajam čebele, 13 kranjičev, 7 eksportovcev, 25 A. Ž. panjev obljudenih, skupno ali na drobno. Ropret Jakob, Senčur 35 pri Kranju.

Prodajam brez čebel 18 A. Ž. panjev (8 na žlebičje) in več dunajčanov, vse malo rabljene, novodobne, z opremo, tudi posamič, ter 3 razložljive čebelnjake, vsakega za 10 ali 12 panjev. Plačilo tudi v medu ali čebelah. Podgornik, Ljubljana, Beethovnova 16/III.

Prodajam 45 naseljenih A. Ž. panjev. Družine so zdrave in močne, zaloga medu obilna, satje brezhibno, panji (brez verand) v dobrem stanju. Cena po dogovoru. Zamenjam tudi za dober med ali prodajam na odplačilo v obrokih proti primernemu jamstvu. Ponudbe pod značko 1937 na upravo lista.

Naprodaj imam 100 kg cvetličnega medu po 15 Din za kg franko postaja. Zamenjam 5 kranjičev obljudenih za nove A. Ž. panje. Franc Skebe, Hinje 20 pri Žužemberku.

Kdo ima cvetlični in hojev med?

Društvena Čebelarna

potrebuje več medu. Čebelarji, ki ga imajo še na zalogi, naj ga ponudijo Društveni Čebelarni v Ljubljani, Tyrševa 21.

Poslati je vzorec in ceno.

Čebelarna kupuje tudi lep vosek po zelo ugodnih cenah. Pošljite ga nemudoma

Glasiló Slovenskega Čebelarskega društva v Ljubljani

Izhaja mesečno. — Urejuje: Avgust Bukovec, Ljubljana, Gruberjevo nabrežje 14

Številka 4

V Ljubljani, 1. aprila 1937

Letnik XL

Ogled čebelnjakov

Anton Žnideršič.

Vse delo, ki ga človek opravlja, je nepopolno; tem bolj nepopolno pa je, če ga človek izvršuje sam brez nadzorstva. Tak človek dela namreč napake, ki se jih večkrat niti sam ne zaveda. Zato je prav in dobro, če dovoli, da mu včasih njegove naprave in pa način njegovega dela presodi kak strokovnjak. Prepričan sem, da bo strokovnjak tu in tam zasledil kake pogrške in mu dal za boljšo izrabo njegovih naprav in njegovega dela dobre nasvete.

V spoznanju tega dejstva, so čebelarske organizacije v inozemstvu uvedle ogled čebelnjakov. Taki ogledi so pa še zaradi tega koristni, ker se jih udeležujejo tudi drugi čebelarji.

Ogled izvrše na sledeči način. Društveni odbor oziroma podružnica poizve, kateri član bi dal za ogled na razpolago svoj čebelnjak, svoje panje in čebelarske priprave. Kakor kaže skušnja drugod, se vedno dobe čebelarji, ki to radi storijo. Ko odbor uredi to plat, povabi svoje člane na ogled. Najbolj primeren čas za to je v nedeljo popoldne. Če je čebelnjak oddaljen, napravijo čebelarji izlet peš kar skupno. Ko se zberejo pri določenem čebelnjaku, se prične ogledovanje. Pri tem pridejo na razgovor vse posameznosti dotičnega čebelarstva: lega in zgradba čebelnjaka,

njegova notranja uredba, oblika in izdelava panjev, orodja, ki ga čebelar rabi, notranja uredba panjev, način čebelarjenja, stanje in razvoj družin, satje, medena zaloga, matica, paša, bolezni itd. V ta namen se temeljito pregleda nekoliko družin. Pregled razlaga ali lastnik čebelarstva sam, ali kateri navzočih, ali potovalni učitelj, če je v njih družbi. Čebelarji pa opazujejo vse s kritičnim očesom, prosijo za pojasnila, napravljajo opazke, ali opozarjajo na svoje drugačne izkušnje. Ni nikakega dvoma, da se pri takih ogledih tudi že izkušeni čebelarji marsikaj nauče, saj vemo, da se človek nikdar ne izuči. Kamorkoli pogledamo, vidimo tudi, da ne čebelarita dva čebelarja povsem enako; kake posebnosti ima skoraj vsak. Če so dobre, jih bodo tudi drugi čebelarji upoštevali, če so napačne, bodo morda s svojimi razlogi čebelarja od njih odvrnili. Največ bodo seveda na ogledih pridobili začetniki. A še neko dobro stran imajo ogledi. Lastnik čebelnjaka bo pred ogledom spravil vse svoje stvari v najlepši red, in ker bodo svoje čebelnjake dajali na razpolago vzorni čebelarji, bodo s tem dajali obiskovalcem dober zgled in pobudo.

Neki čebelarski pisec pravi, da so ogledi čebelnjakov najboljše pospeševalno sredstvo za čebelarstvo. En ogled več zaleže kakor deset predavanj. Ničesar se tako ne bojimo in nič nas bolj ne biča, kakor pre-

soja tovarišev. Švicarsko čeb. društvo, ki prav sistematično prireja ogledne čebelnjakov, navaja v svoji statistiki, da so na takih ogledih pregledali 2 do 12 čebelnjakov na dan. Odškodnina je znašala $\frac{1}{2}$ do 3 franke. Dnevni red je bil sledeči: 1. pol ure predavanje, 2. ocenjevanje, 3. 2—3 ure praktičnega dela, na koncu pa razgovor.

Veselilo bi me, če sem s temi vrsticami dal našim čebelarjem podružnicam toliko pobude, da bodo prihodnje leto uvedle ogledne čebelnjakov v svoj delovni načrt. To bi gotovo pripomoglo, da bi se marsikaka podružnica zbudila iz svojega mrtvila. Zlasti pa priporočam društvenim čebelarjem učiteljem, da prirede v zvezi s svojim predavanjem take ogledne.

Razmnožitev plemenjakov

Fr. D. Jug — Brezje.

V zadnjem času je bilo v »Slov. Čeb.« že več razprav o vzreji matic. Naj doprinesem še jaz nekaj besedi, kako lahko katerikrat z dobrimi rezervnimi maticami, ki smo jih prezimili, pomnožimo število svojih plemenjakov brez rojev.

Zadnje tri zaporedne slabe čebelarske letine so čebelarje začetnike v marsičem razočarale, posebno one, ki stremijo za tem, da bi čimprej svoje čebelarstvo povečali.

Marsikateri je delal načrte, koliko panjev mu bo rojilo in za koliko družin bo v letu napredoval, a prišla je zopet slaba pomlad in s tem so bili vsi načrti prekržani, kajti rojev ni hotelo biti, ali pa so bili tako pozni, da se do jeseni niso opomogli. Čebelarji, ki že imajo večje število močnih plemenjakov, se lahko odločijo v takih primerih, če imajo rezervne matice še iz prejšnjega leta, za sestavljene roje, ali pravilno rečeno za delitev družin. Ta način pa nima nikake zveze z naravnimi roji in ne z rojevimi čebelami. Pri tem postopku, ki ga bom tu opisal, je potrebna predvsem dobra ali vsaj srednje dobra poletna paša. Glavni pogoj pa je, da imamo dobre oprasene matice v rezervi. Kako te najlaže prezimimo, ne bom opisoval, ker je bilo o tem v »Slov. Čeb.« že večkrat povedano. Vse to je tudi dovolj nazorno opisano v novi čebelarski knjigi »Praktični čebelar«. Opisati hočem le postopek, kako lahko pridobimo novega plemenjaka brez naravnega ali prisilnega roja.

Zaradi lažjega umevanja opišem le preizkušeni način, katerega sem se v svojem čebelarstvu l. 1935 in 1936 sam poslužil.

Vsa leta svojega čebelarstva, do l. 1924, nisem bil primoran voziti svojih čebel v ajdovo pašo. Vsako leto so dobile zimsko zalogo doma. Le izjemoma je bilo treba tu pa tam kakemu panju sladkorja pokladati. Zadnja leta se je pa v mojem okolišu namnožilo več mladih čebelarjev, paše pa je od leta do leta manj, poleg tega pa še slabe čebelne letine in slabe jeseni, da ajda ne medi v toliki meri, kot bi bilo treba. Tako sem l. 1934 doživel katastrofo, kakršne še nikoli poprej. Čebele so dobile komaj polovico zimske zaloge, čebelarski mošnjiček pa ni toliko zmogel, da bi si bil upal vsem plemenjakom dopolniti zimsko zalogo s sladkorjem. Prisiljen sem bil skrčiti svoje čebelarstvo za 8 A. Z. panjev.

Vso zimo me je potem grenila praznота v čebelnjaku, katere nisem bil navajen. Že v jeseni sem zato skoval načrt, kako spomlad zamašiti to praznoto.

Ker sem imel matičnjak naseljen s šestimi rezervnimi maticami, sem se odločil za razmnoževanje brez rojev. Kajti na zgledne roje se pri nas ni zanašati, ker stoji čebelnjak na odprtem polju. Prezimilo mi je pet matic prav lepo. Ker je medtem en A. Z. panj osirotel, so mi ostale še štiri. Te družine sem skrbno negoval, da so se čim lepše razvijale.

L. 1935 je bila zopet slaba spomlad; naravnih rojev ni bilo. V začetku meseca maja sem se odločil, da bom razdelil štiri A. Z. panje. Odbral sem najmočnejše. Tem nisem prestavil zalege v medišče, temveč sem jih imel toplo odeje, dokler niso postali močno živahni. Proti koncu maja se je paša izboljšala, ker so pričeli cvesti travniki. Dne 5. junija sem se odločil za napravo štirih novih družin. Naredil sem jih takole.

Najprej sem pripravil štiri prazne A. Z. panje, katerim sem rešetke prekrivil. Tedaj sem v enega predjal iz matičnjaka eno čebelno družino na treh satih s čebelami vred. Matičico sem ujel in jo priprl v matičnico, ki sem jo obesil med sate. Nato sem k tem trem satom dodal še iz določenega panja štiri sate s pokrito in odkrito zalego ter z obnožino s čebelami vred. Tako je bilo v narejencu že sedem satov s čebelami in matica v matičnici. Ob kraju sem prazen prostor izpolnil z dvema slepima satoma. Narejenec je bil s tem napravljen.

V plemenjaku, iz katerega sem vzel štiri zasedene sate, je ostalo še pet satov z nekaj zalege, matica ter vse čebele delavke. Praznino sem izpolnil z štirimi celimi satnicami. S tem je bil tudi plemenjak urejen. Obe dru-

žini, narejenca in deljenca, sem toplo odel in jima pustil rešetke še prekrите. Narejencu sem drugi dan izpustil matico med čebele in mu dal nekoliko oslajene vode.

Po tem postopku sem tedaj razmnožil število A. Ž. panjev za štiri in porabil vse rezervne matice. V izpraznjeni matičnjak sem dal v vsak oddelek po en sat z mlado zalego (jajčeci) iz drugih panjev. Ostali prostor sem napolnil s celimi satnicami, deloma pa tudi z izdelanimi sati. Čebele, ki so se iz narejenih rojev vrnile v svoje oddelke v matičnjaku, so pričele nategovati na dodani zalegi matičnike in izdelovati satnice.

V narejencih se je izvalilo vsak dan več mladice, zato so matice takoj pričele z zaleganjem. Čez osem dni so narejenci že živahno izletavali in so se do konca meseca junija razvili do polne moči. Tedaj šele sem jim odkril rešetke in nastavljal v medišče prazno satje. Prav tako so se tudi deljenci dokopali do konca meseca junija do polne moči. Do ajdove paše so bili vsi panji v čebelnjaku enako močni, razlika je bila le ta, da narejenci in deljenci niso to leto dali nič za točilo, dočim smo iz drugih panjev natočili nenkaj medu.

Leta 1936 sem prav na ta način napolnil še ostale štiri prazne A. Ž. panje, tako da sem kljub slabim letinam izpopolnil zopet svoje čebelarstvo.

S tem dopisom nisem prav za prav povedal nič novega. Ta postopek poznamo že davno. Hotel sem le opozoriti, kako koristno bo za naše čebelarstvo, če se resno oprimemo vzreje rezervnih matic. Vsak čebelar, četudi nima mnogo panjev, naj si omisli primeren matičnjak, da bo v njem prezimovalo nekaj družin z maticami. Kako prav mu bodo prišle spomladi, ko jih bo lahko uporabil na ta ali oni način.

Končno naj še omenim, da je prav letošnja pomlad mnogo povpraševanj po maticah, ker jih je to zimo ponekod mnogo padlo. Vzrok bo najbrž v tem, ker so se lansko leto zaradi poznih in slabih trotov nekatere matice slabo oprasile. To nas zopet opozarja, da brez matičnjaka in skrbi za vzrejo matic v našem domačem čebelarstvu ni in ne bo napredka.

Sadenje medečih dreves ob javnih cestah je odredilo naše kmetijsko ministrstvo z ukazom, ki je bil dostavljen meseca februarja t. l. vsem občinam. Od podeželskih čebelarskih podružnic in posameznih čebelarjev je sedaj odvisno, kako bodo občine ta ukaz izvrševale. Kmetijsko ministrstvo je priporočilo sajenje akacije, javorja in lipe.

Po Jugoslav. Imker.

Malenkosti

Virmašan.

I.

Na splošno priporočajo za zimsko odejo za A. Ž. panje slamnico kot najboljšo in najprikladnejšo obrambo zoper mráz. Svoje najbolj navdušene zagovornike ima v čebelarjih, ki jih delajo sami. Kako se to dela, je že bilo natančno opisano v Slov. Čebelarju, zato tega ne bom več ponavljal. Težava je z njimi poleti, ko so zložene v skladanici, ker se kaj rada vgnezdí miš v njih, razjeda slamo, še rajši pa motvoz, ki so z njim slamnice šivane, ako ni namočen v katranu. V prvih letih svojega čebelarstva sem bil tudi jaz vnet zagovornik slamnic, delal sem jih za sebe in za druge čebelarje ter jih vsem, ki so imeli v panjih druge stvari, toplo priporočal. Svoje skušnje še nisem imel, zato sem se držal tega, kar so stari čebelarji priporočali. Po letih pa sem prišel do prepričanja, da ne kaže vse enostavno posnemati. Kar se komu v kakem kraju dobro obnese, lahko drugemu popolnoma odpove. Zato tudi ni moj namen odsvetovati splošno uporabo slamnic; komur dobro rabijo, naj jih z mirno vestjo še nadalje uporablja, komur pa ne, naj si po svojem okusu uredi in napravi drugo primerno odejo.

Jaz uporabljam sedaj namesto slamnic papirnaté blazine, zbite iz časopisnega papirja. Napravim jih tako, da naložim 3—5 cm debelo plast časopisnega papirja in ga zbijem skup z letvicami, kakršne rabim za satnike. Zbitih blazin ne obrežem, ker je neobrezana ravno prav široka za A. Ž. panj na 9 satov. Čebele nič ne protestirajo, če je časopis te ali one stranke, v tem pogledu niso tako natančne kot smo ljudje. Ako politika nekatere ljudi redi, zakaj bi tudi čebelic ne mogla greti?

Da sem zavrgel slamnice in uporabljam sedaj le papirnaté blazine, sem napravil zaradi večletne skušnje. Vsako jesen sem pri zazimljenju dal krajnim panjem poleg slamnic na rešetko in za okence še tanko plast papirja, srednje panje pa sem zadelal samo s slamnicami. Kljub temu, da so panji dobro izdelani, slamnice tako dobro vezane, da so popolnoma zapirale prostor med okenci in vrati, so bili panji spomladi po vratih popolnoma mokri. Vratca so se zavoljo vlage napela tako, da sem jih komaj odpiral in še težje zaprl. Vsako leto sem jih ob priliki prvega izleta nosil na sonce sušit. To bi se še preneslo, da ni zaradi vlage splesnilo tudi krajno satje ob okencih. Kako je, če je spomladi plesnivo satje v panju in kako se ga čebele branijo, vse vsak, kdor je že to izkusil. Panji, ki so imeli poleg slamnic

še papirne vložke, so bili popolnoma suhi. Večkrat sem prej spomladi opazil pri drugih čebelarjih, ki so imeli papir mesto slamnic, da so imeli popolnoma suhe panje, vendar na to nisem polagal posebne pozornosti, misleč, da bo pri meni drug vzrok za mokroto. Zaradi tega sem preizkušal sam in vzrok dočkal. Sedaj ko imam samo papirne blazine, so vsako pomlad panji popolnoma suhi.

Skušnja je najboljša šola in kar človek sam skuša in vidi, da je dobro ter se v njegovem čebelarstvu obnese, naj obdrži, drugo pa zavrne. Ker teorija ni praksa, sta si v čebelarstvu večkrat nasprotni.

II.

»... protestiram, da ima društvo vedno neobdavčen sladkor za pitanje čebel v zalogi; na občnem zboru bom nastopil proti in zahteval, da ga društvo ne prodaja več. Le tedaj bomo naš ajdovec lažje spravili v denar, ko ne bo več sladkorja za pitanje.« Te besede so bile izgovorjene od čebelarja, ki je tako srečen, da je svoje čebele lahko postavil lansko leto v dobro ajdovo pašo in se vrnil domov s polnimi panji. Ne zavidam mu tega, želim mu še dolgo življenje in vsako leto polne posode medu, pričakujem pa od njega, da nam, ki nimamo doma dobre ajdove paše in čebel nismo mogli prepeljati drugam, privoščiti vsaj sladkor. Da je to blago nepotrebno zlo v čebelarstvu, priznam in tega mišljenja je večina čebelarjev. Da bi jeseni pobral med in ga nadomestil s sladkorjem, se danes pri nizki ceni medu ne splača. Saj se tudi zdrav človek ogiba zdravnika in prezira zdravnika, ko ga pa prime bolezen za grlo, rad posluša zdravnika in jemlje grenka zdravila, samo da si podaljša življenje. Isto je s čebelarji. V dobrih letinah, ko imajo čebele zadostno zimsko zalogo in si čebelar napolni svoje posode, mu ne pride na misel, da bi kupoval sladkor, posebno danes, ko je trda za denar. A sedaj, ko si slaba leta slede kot berač beraču o Vseh svetih, ko si kljub vsej oskrbi čebele komaj naberejo pičlo zimsko zalogo, si vsak pravi čebelar rajši pritrga od svojih ust, da si prihrani potreben denar za sladkor, da si lahko obdrži svoje čebele, na katere je vezan z dušo in telesom. Ker je čisti sladkor predrag, seže v sili po denaturiranem. Glavno je, da je cenejši in za čebele neškodljiv.

Da bi se zaradi opustitve neobdavčenega sladkorja povišala poraba ajdovega medu za pitanje, zelo dvomim. Res je sladkor le nadomestilo za med, vendar je za zimsko zalogo prav dober, ker dokler panji še ne goje za leže, je glavno, da se prežive, in vsak čebelar dvakrat premisli, preden kupi »garantiranega« ajdovca za pitanje. Ravno s tem medom se

večkrat gode zlorabe in vsako godljo že ponujajo kot garantiran pitanec. In četudi čebelar prodaja čist med in od zdravih čebel za pitanca, kaj vse še potem lahko počnejo z njim, preden pride v panj? Ako se po takem medu pojavi bolezen v panjih, bo krivec le čebelar, ki je med prodal, in kupec bo na dolgo in široko razkladal, kakšen med prodajajo drugi čebelarji za pitanca. Strah ima velike oči in marsikateri čebelar bo rajši segel po sladkorju kakor po negotovem medu. Sladkor prekuha, odstrani iz njega vso nesnago, in je pripravljen za pitanje.

Končno še nekaj. Ne pretiravam, če trdim, da je četrtnina podeželskih malih čebelarjev ravno zaradi sladkorja pri društvu. Ali ima mali čebelar poleg lista še kako ugodnost od društva, če v primeru potrebe ne dobi nekoliko kilogramov sladkorja? Ako čebelarji še s samimi kranjiči, ne rabi satnic in tudi brez drugih čebelarskih potrebščin lahko izhaja. Duševna vez, ki ga veže z društvom, je list in materialna korist, ki ga drži pri društvu, je zanj ravno sladkor. In lastna streha, pod katero je sedaj društvo? Tudi k tej so precej pripomogle slabe letine, ker so bili čebelarji primorani kupovati sladkor, in prebitek, ki se je pridobil pri prodaji, se je lahko porabil za Janšev dom.

Nisem zagovornik sladkorja v čebelarstvu, vesel bi bil, ko bi že enkrat nastopile dobre letine, da bi to blago lahko sploh opustili. Koliko skrbi in truda ima društvo, da ga pravočasno preskrbi. Ker pa nismo sami gospodarji vremena in smo popolnoma odvisni od njega, naj se društvo še nadalje trudi, da nam preskrbi čist neobdavčen sladkor, kakršnega dobe čebelarji po drugih državah.

Odobravam stroge predpise za uporabo sladkorja, da ga dobe sedaj samo čebelarji proti članski izkaznici. S tem bo odpadla sleherni zloraba, kar bo le v korist društvu in članom. Te vrstice nimajo namena koga žaliti, pisal sem jih iz dobrega namena, da koristim društvu in članom.

III.

Vsa čast naši podeželski inteligenci, duhovniški in svetni, ki se poleg svoje službe še udeležuje pri raznih kulturnih in gospodarskih društvih ter organizacijah, jim pomaga, da lahko bolj živahno delujejo za kulturni in gospodarski napredek članstva. Večidel so zaposleni kot tajniki in blagajniki, ker za ta posel je treba več izobrazbe in izurjenosti, da se vsa stvar v redu vodi. Kdor prebira poročila o občnih zborih podružnic čebelarskega in sadjarskega društva, vidi, da se posebno pri teh dveh največ udeležuje in da tako rekoč

vse visi na njih ramah. Z besedo in dejanji se zavzemajo in žrtvujejo ves prosti čas za razvoj podružnic. Tako inteligenco ljudstvo spoštuje, se nanjo obrača in se ravna po njenih nasvetih; širi se omika in gospodarski napredek podeželskega članstva.

Žalibog pa se dobi še dosti inteligence, ki bi bila lahko v tesnejših stikih z ljudstvom po raznih gospodarskih društvih in organizacijah. V mislih imam inteligenta-čebelarja. Takemu čebelarju, žal, zadostuje, da je član društva, za drugo njegovo delovanje in delovanje njegove podružnice se ne zanima. Občnega zbora podružnic se gotovo ne udeleži, njegov stan in ponos mu ne dopuščata, da bi se družil s preprostimi čebelarji, kmeti in delavci. Na ustno povabilo ima polno izgovorov, na pismo pa sploh ne da odgovora. V najboljšem primeru pošlje po kakem drugem čebelarju članarino, še rajši pa jo pošlje naravnost društvu.

V potrebi, ko rabi pri svojem čebelarstvu to ali ono reč, takrat pa ve, kje je podružnica in zahteva od nje, da se mu v vsem takoj ugoti. Ako mu podružnica takoj ne ugoti, ker ga nima vpisanega med svojimi člani, zatrjuje, da ima kot direktni član iste pravice kot član podružnice. Umevno je, da mora podružnica v prvi vrsti ustreči svojim članom in šele potem direktnim članom ali čebelarjem nečlanom. Pri vseh društvih se ravna tako in, mislim, da velja to tudi za naše podružnice.

Laže je velečebelarju, ki mora imeti že zaradi svojega obrata sam vse orodje in priprave, ki se rabijo pri čebelarstvu. Mali čebelar si za svojih nekaj panjev ne more vsega sam nabaviti, posebno ker je še zaradi svojega poklica večkrat na tem, da ga premeste in ne ve, ali bo na svojem novem službenem mestu še sploh mogel čebelariti. V takih primerih je največkrat primoran, da čebelarstvo in orodje proda, kakor pač more. Koliko je v takem primeru vsaka reč vredna, ve, kdor je že imel s tem opravka. Zato je tak čebelar vezan na pomoč podružnice in sosednjih čebelarjev, ki svojemu sosеду ne odrečejo pomoči.

Zato naj vsi direktni člani, kjer je le mogoče, pristopijo k podružnicam, ker čim več nas bo pri podružnici, tem več bo lahko dosegla v korist svojih članov. Ne silimo nikogar, da se nam pridruži k delu, za katerega nima veselja in mu ne ugaja. Moj namen in moja želja je, da bi za 50 letnico, ki bo čez 10 let, lahko pokazale podružnice uspeh svojega dela, da bodo do zadnjega vsi čebelarji člani društva. Kdor je zmožen in ima veselje do dela, naj se nam pridruži in po svojih močeh pomaga, da bomo dosegli, da bo končno le en hlev in en pastir.

Glavno letno poročilo opazovalnih postaj

Ob koncu zadnjega čebelarskega leta smo imeli po vsej Sloveniji razmeščenih 30 opazovalnih postaj, ki so razvrščene po vseh višinskih legah naših naselij in po krajih s popolnoma različnimi pašnimi prilikami. Pregled mesečnih poročil nam daje možnost, spoznati našo ožjo domovino tudi s »sladke« strani, obenem pa lahko presodimo, kakšne so povprečne zaloge cvetličnega ali gozdnega medu, kje bomo iskali in dobili dovolj dobrega pitalanca.

Spodnja razpredelnica nam nazorno predloži položaj posameznih opazovalnih postaj. Prvih sedem postaj je na Gorenjskem, ki pripada po svoji členovitosti v gorski predel Slovenije. Postaja Barje leži na ravnini nekdanjega močvirja, v megleni, dostikrat preplavljeni pokrajini. Nadaljnjih šest postaj je razmeščenih po pokrajini srednjega hribovja, ki se vleče ob državni meji od Ljubljane preko Celja do Maribora. Pokrajina nizkega gričevja ob vzhodni meji proti Hrvaški ima tri postaje. V pravi nižini z obširnimi ajdovimi

Kraj	Nadm. višina	Vodi jo gospod	Poklic
Blejska Dobrava . . .	577 m	Svetina Ivan	tovar. del.
Breg-Križe	483 m	Golmajer Janez	obrntrik
Kranj	385 m	Roos Albert	dav. upr.
Virmaše-Skojka Loka .	361 m	Zontar Ivan	železničar
Tacen	314 m	Snoj Ivan	železničar
Rova	350 m	Golmajer Franc	župnik
Dob	305 m	Mayer Julij	šolski upr.
Barje	289 m	Grčar Tit	šolski upr.
Skorno-Novi kloster .	450 m	Močnik Franc	urad. v p.
Spodnja Ložnica . . .	252 m	Pikl Andrej	čebel. moj.
Leveče-Slov. Bistrica .	355 m	Černešek Jožef	posestnik
Muta ob Dravi	387 m	Flies Engelbert	posest. sin.
Sv. Duh-Selnica	536 m	Gradišnik Jakob	posestnik
Studenci-Maribor . . .	265 m	Močnik Peter	šol. nadz.
Žetale	322 m	Jerič Jurij	poštar
Dončka gora	320 m	Stefanciosa A.	šolski upr.
Kozje	307 m	Kunej Ivan	posestnik
Cezanjevc	182 m	Ribič Ivan	posestnik
Nedeljica	170 m	Bakan Štefan	posestnik
Leskovec-Krško	186 m	Bitenc Drago	učitelj
Zakot-Brežice	156 m	Grabnar Vinko	posest. sin.
Toplice na Dolenjskem	179 m	Resmen Ivan	šolski upr.
Novo mesto	180 m	Vales Josip	žel. urad.
Šmarjeta	375 m	Majzelj Ignac	krojač
Valpča vas	280 m	Kočevar Ivan	posestnik
Št. Janž-Dolenjsko . .	347 m	Zdešar Henrik	šolski upr.
Krka	300 m	Bevc Franc	posestnik
Sv. Gregor-Ortnek . . .	736 m	Adamič Jožef	posestnik
Št. Vid-Stična	360 m	Jereb Anton	posestnik
Cerknica	575 m	Bečaj Franc	podobar

pasišči je le pet opazovalnih postaj; od teh sta dve v Slovenski krajini, tri pa na Krško-Savskem polju. Po vsej Dolenjski je slednjih razmeščenih še osem postaj.

Med letom je prenehala delovati postaja v Podovi pod Mariborom, ki jo je vodil gosp. Primc Franc, vnet in napreden čebelar. Mnogo lepih in dobrih poročil mi je poslal v teku petih let, ko je vestno vodil postajo, in mu na tem mestu izrekam najtoplejšo zahvalo za izvrna poročila.

Postaja Bučka se je preselila v Toplice na Dolenjskem, kamor je bil premeščen poročevalec g. Resman Ivan. V novem okolišu bo našel gotovo mnogo zanimivega in novega, kar bo zanimalo vse naše čebelarje.

Tudi na Krki se je izvršila mala izprememba, ker je bil premeščen dotedanji poročevalec g. Intihar Alojzij. Postajo je prevzel preizkušen čebelarski praktik g. Bevc Franc.

Zimska doba.

Praviloma bi morale biti čebele že oktobra 1935 popolnoma pripravljene za zimski po-

žino! Tako je trajal ves zimski počitek dober poldrugi mesec. Od sredine tega meseca so imele čebele povsod dovolj prilike za dober izlet in popolno trebljenje.

V zadnjem zimskem mesecu, v marcu, smo beležili obilo izletnih dni, vendar so neprestani hladni vetrovi zelo ovirali izletavanje in nabiranje medicine po že mnogobrojnem pomladnem cvetju. V zadnji tretjini meseca se je izlet poznal tudi že na tehtnici, ki je za ta čas razmeroma malo padla. Nekatere postaje so poročale tudi že o prvem prebitku:

Opazovalna postaja	Nad morjem	D o n o s	
		2. dekada	3. dekade
Sv. Duh-Ostri vrh . .	536 m	35 dkg	80 dkg
Zakot-Brežice	156 m	—	35 dkg
Krka-Dolenjsko	300 m	30 dkg	200 dkg
Šmarjeta-Novomesto .	375 m	—	40 dkg

Ugodnemu prezimovanju primerna je bila tudi zimska poraba medu, ki izpazuje povprečno na opazovani panj le 5.45 kg zimske zaloge. Nad vse poučna je primerjava postaj po množini porabljenega medu. Pod 4 in pol

Pregled porabe zimske zaloge

Pod 2 kg	3 kg	4 kg	5 kg	6 kg	7 kg	8 kg	9 kg	10 kg
Krka	Zakot	Breg Dob Donačka g. Cerknica Sv. Gregor	Dobrava Virmaše Barje Rova Ložnica Muta Sv. Duh Nedeljica Žetale	Skorno Studenci Kozje	Cezanjevci Novo mesto Šmarjeta	Kranj	Valpča vas	Tacen

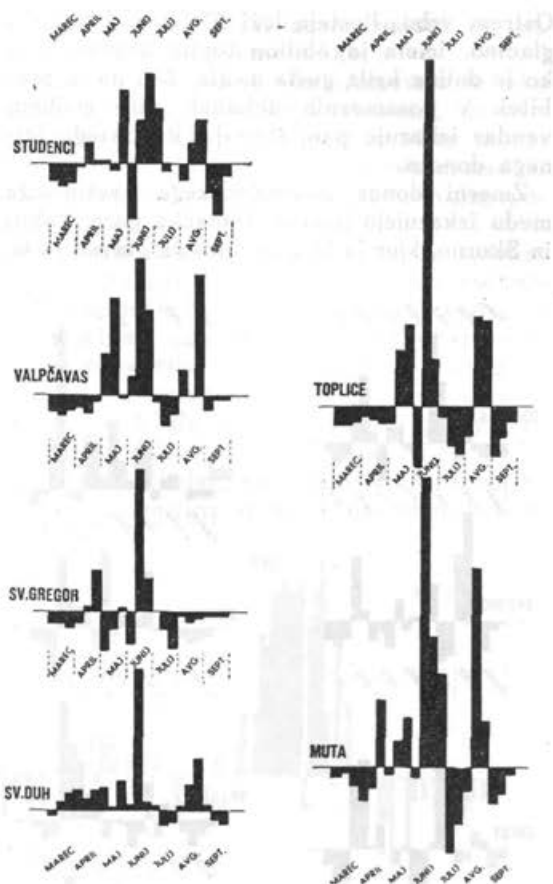
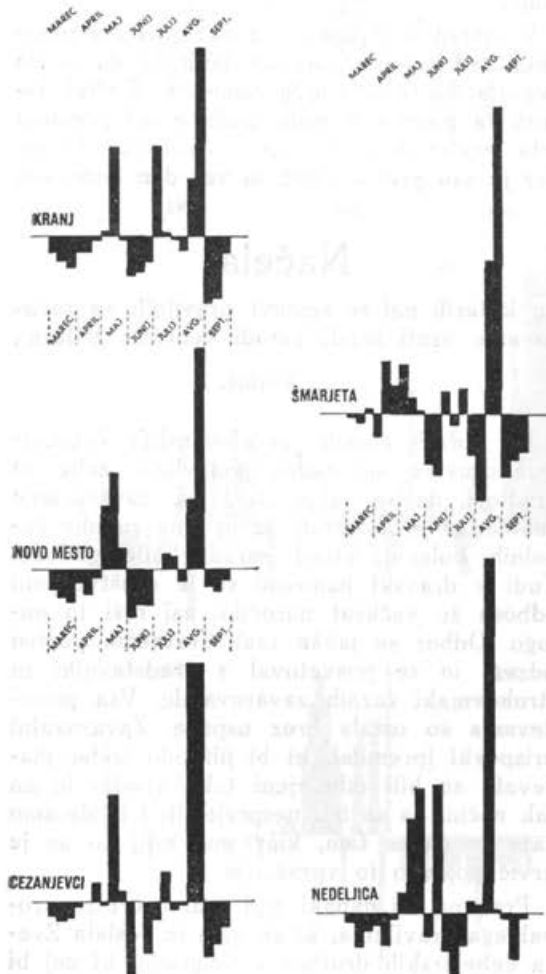
čitek. Zaradi slabe letine in še več zaradi pozne dobave sladkorja smo jim morali še oba meseca pokladati, da smo spopolnili prepičlo naravno zimsko zalogo. Zato se v novembru 1935 čebele dolgo niso mogle umiriti in so mnogi čebelarji tožili, da so stikale okoli tujih panjev in poskušale po malem ropati. Šele v drugi polovici novembra je nastopil zmeren mraz, v splošnem pa je bil november, kot zimski mesec, pregorak, saj je znašala povprečna mesečna toplota + 5.4° C, kar odgovarja nekako normalni legi Novega mesta! Zato se tudi ne smemo čuditi, da so tu pa tam še celo v decembru prinašale obnožino. Šele januar je bil pravi zimski mesec, ker je njegova srednja mesečna toplota padla pod ničlo, vendar tudi sedaj ni bilo pravega mraza; dnevi so bili vse bolj megleni in mrki kot mrzli. Takoj prve dni februarja je posijalo sonce in so bili posebno v južnih predelih naše banovine krasni dnevi. Ponekod so že 4. februarja donašale prvo obno-

kilograma je porabilo sedem opazovanih panjev, od teh Krka z izredno nizko zimsko porabo na prvem mestu (le 1.40 kg)! Največ postaj se suče med 4 in pol do 5 in pol kilograma celotne porabe. V običajni višini porabe preko zime, 5 in pol do 7 kg, se je sukalo šest postaj. Največjo porabo pa so zabeležili panji v Kranju (8.20 kg), Valpči vasi (8.70 kg) in izredno visoko v Tacnu (9.90 kg).

Pomladna in poletna doba.

Oba pomladna meseca, april in maj sta temeljito pokopala naše upe. V prejšnjih mesecih so se panji ugodno razvijali, proti koncu marca so bili že natrpni čebel. Upali smo in pričakovali bogate pomladne žetve. Sneg, hladni vetrovi in slana pa so se vrstili tja do srede maja. Borovnica in češnja sta odcveteli prav brez vsakega haska za čebele, mnogokrat niso mogle izletavati niti po potrebno vodo. V panjih se je početkoma zalega še

množila, zimska zaloga je hitreje ginevala, kot sneg na soncu, panjem je kmalu začelo primanjkovati medu. Mnogi čebelarji so poročali, da so panji v maju začeli odganjati trote, to v mesecu, ki je ustvarjen za normalno razmnožitev in ploditev in za čebelno ženitev! Kjer skrbni čebelar ni priskočil na pomoč, so panji umirali od gladu sredi pomladnega meseca! Zato so se roji pojavili pozno, šele po 25. maju. Pa tudi junij ni bil naklonjen čebelarstvu; zaradi stalnih, skorajda dnevnih nalivov se je na prahi izgubilo mnogo mladih matic, ponekod nad 50%! Bili smo sredi čebelarskega leta, pa medu še nismo imeli nikjer, ker je dobesečno splavala po vodi paša na sadnem drevju in travnikih, ki tvorijo skoraj po vsej banovini glavno letno pašo. Mnogi so sedaj stavili svoj up na gozd, ki nudi v mnogih krajih drugo letno pašo. Sicer se je gozd letos precej uveljavil in so čebele precej nabrale ponekod na hoji, drugod na smreki. Ta med je kmalu že v satovju kristaliziral in se ni dal točiti. Nekaj podobnega so doživeli čebelarji v alpskih

dolinah Avstrije in Švice. Preiskave in poročila vedo povedati, da vsebuje lanski smrekov med izredno množino melicitoze, ki je bojda zelo zdravilna.

Zadnja izdatnejša paša po vsej banovini je ajda, ki bi lahko založila vse naše panje z dovoljno zdravo zimsko zalogo. Žal, da premnogokrat odpove in so čebelarji severnega dela Slovenije odvisni od sladkorja. Strnjenih ajdovih polj imamo sicer dovolj v naših nizkih ravninskih legah — Pomurje, Podravje in Krško polje — zanje pa se bje že sedaj hud boj...

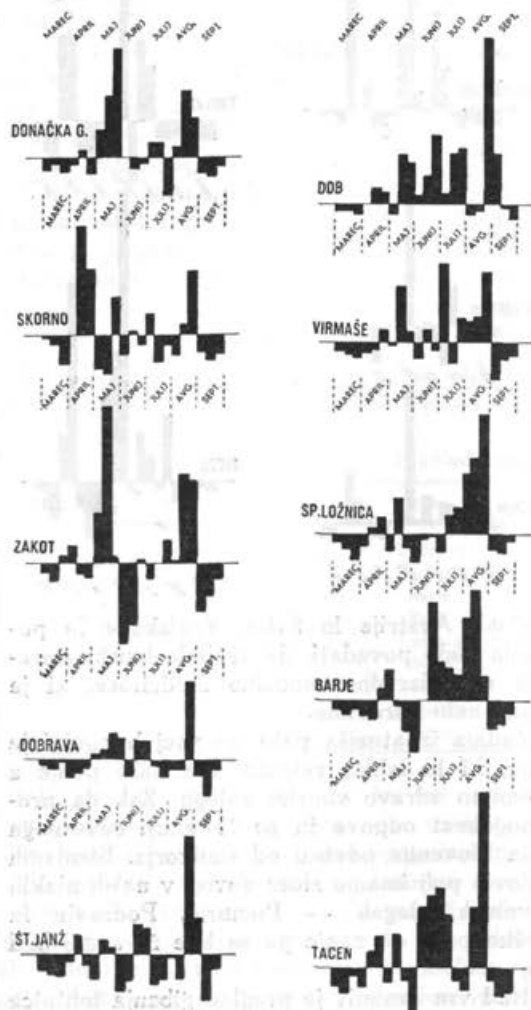
Nad vse zanimiv je pregled gibanja tehtnice na posameznih postajah. Za podlago sem vzel čisto izgubo ali donos v poedinah mesečnih dekadah. Črteži pod naslovno črto pomenijo padeč tehtnice, nad črto pa njen čisti donos.

Vse postaje so začele s porabo v marcu mesecu, zato večji ali manjši črteži pod črto, le že prej omenjene postaje Sv. Duh, Zakot in Šmarjeta izkazujejo v tem mesecu nekaj donosa. Kjer sta si bila v isti tretjini meseca donos in poraba enaka, je ostala sama naslovna črta. Čim višji je črtež nad to črto, tem večji je bil čisti donos v tisti dekad.

Morda najugodnejšo sliko stalnega donosa nam prikazuje črtež postaje Sv. Duh na

Ostrem vrhu. Postaja leži 536 m nad morsko gladino, imela je obilico toplih sončnih dni, ko je doline krila gosta megla. Zal, da je prebitek v posameznih dekadah zelo majhen, vendar izkazuje panj skoraj 7 kg čistega letnega donosa.

Zmerni donos pomladanskega cvetličnega medu izkazujejo postaje Donačka gora, Zakot in Skorno, kjer je bila to letošnja glavna paša.

Poučen je tudi črtež postaje Dob, kjer je bila najprej malenkostna pomladna paša v aprilu in maju, nato gozdna v juniju, na otavi v juliju in na ajdi v avgustu. Tudi na Barju in v Tacnu se je gozd uveljavljal pred ajdo. Zelo velik donos iz gozda izkazujejo postaje druge skupine, Studenci, Valpča vas, Sv. Gregor, Sv. Duh, Toplice in Muta. Skoraj bi rekli, da je tvoril gozd v teh krajih glavno letno pašo. Posebno izrazit gozdni donos izkazujejo postaji Toplice na Dolenjskem in Muta ob Dravi. Ajdova polja pa so dala krasen izraz črtežem Novo mesto, Cezanjevci,

Šmarjeta in Nedeljica. Poslednja ima v maju in juniju tudi lep donos, bržčas na akaciji. Tudi v črtežu postaje Kranj se deloma uveljavlja pomladno cvetje, potem gozd in slednjič ajda.

Da predočim našim čebelarjem dnevno gibanje tehtnice, sem izgotovil črteže dnevnega donosa treh posebno značilnih postaj — Cezanjevci, Muta in Zakot. Pri prvi se na pomlad uveljavlja donos, toda čudovito raztrgan in presledkast, kar je posledica poedinih deževnih dni. V juliju je menda otava nekaj malega dala, sledi donos z ajde v avgustu. Značilen je presledek 23. avgusta, ko zaradi dežja čebele niso brale. Sicer pa imajo vse tri tu omenjene postaje te dni dež. Poučen je nadalje tudi zaključek paše na ajdi s svojimi skoki v izkazanem donosu. Pa tiste dni ni nič deževalo!

Nad vse lepa je slika Mute: pomladni donos v aprilu in maju je močno presledkast zaradi dežja; v juniju so dobro brale v gozdu, ki mu sledi v juliju še mal donos na otavi, ter slednjič velik porast zaradi donosa z ajdovega polja.

V črtežu iz Zakota je zopet značilna praznina nad črto v mesecih junij in do srede avgusta, ko je šele ajda zamedila. V sliki donosa te postaje v maju pade v oči posebno črta izgube dne 23., kar postane razumljivo, ker je vso prejšnjo noč in ves dan deževalo.

Načela

po katerih naj se sestavi pravilnik za zavarovanje proti škodi zaradi čebelnih bolezni.

Jos. Verbič.

Na občnih zborih jugoslovanskih čebelarških društev se vedno ponavljajo želje in predlogi, da se nekaj stori za zavarovanje čebelarjev proti škodi, ki jo trpe zavaljo čebelnih bolezni, zlasti zaradi hude gnilobe. Tudi v dravski banovini se je društvenemu odboru že večkrat naročilo, naj reši to nalogo. Odbor se je še vsakokratnemu pozivu odzval in se posvetoval s predstavniki in strokovnjaki raznih zavarovalnic. Vsa prizadevanja so ostala brez uspeha. Zavarovalni prispevki (premije), ki bi jih bilo treba plačevati, so bili odmerjeni tako visoko in na tak način, da so bili nesprejemljivi in da smo zato še danes tam, kjer smo bili, ko se je prvič pojavilo to vprašanje.

Prav na tej napaki trpi tudi načrt zavarovalnega pravilnika, ki ga nam je poslala Zveza čebelarških društev v Belgradu, ki naj bi

sprejel vse zavarovalno poslovanje v svoj delokrog. Ima pa še druge slabe strani. Pogledajmo si najslabše.

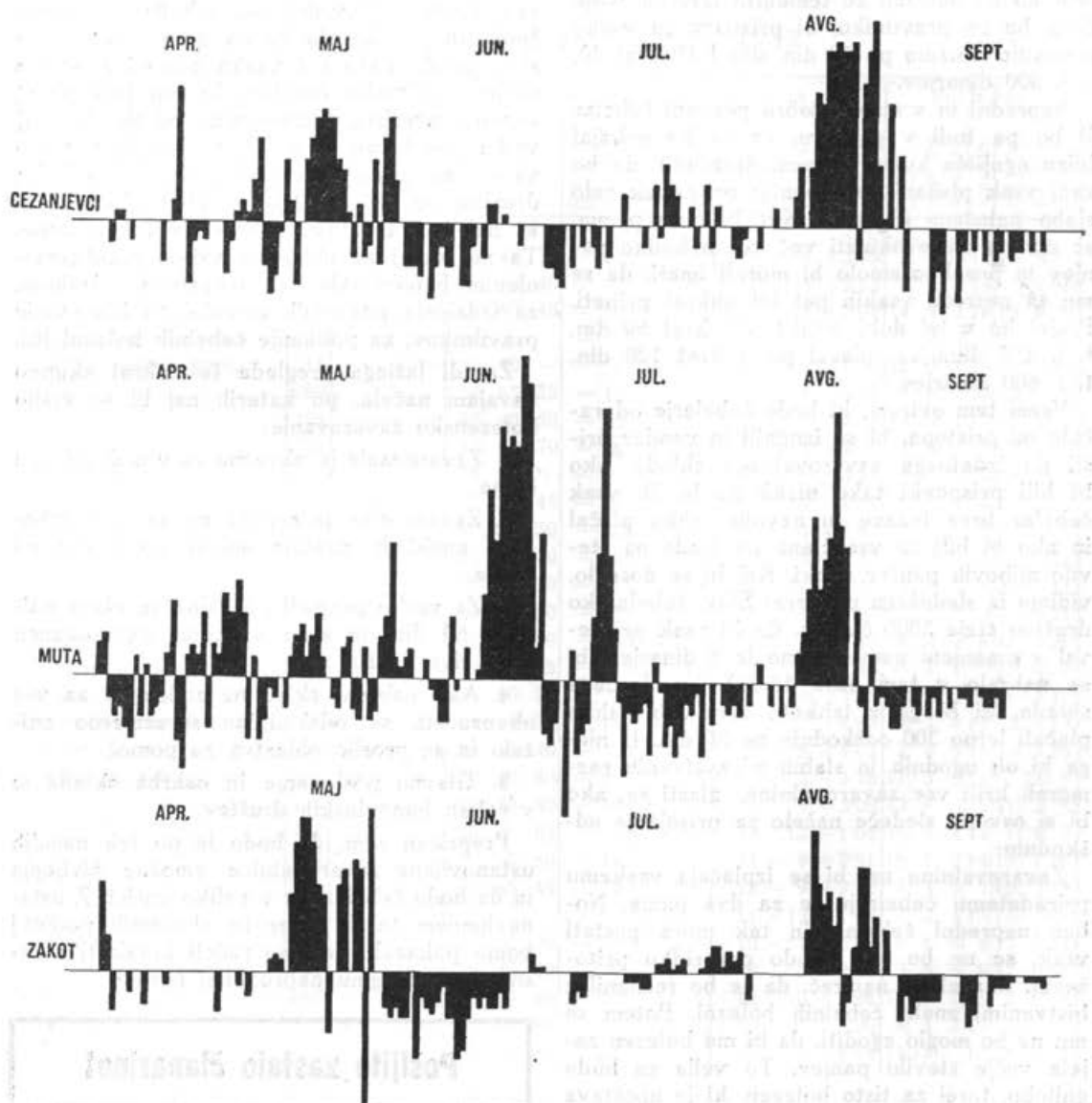
Prva napaka je, da predlaga prostovoljno zavarovanje. Število čebelarjev, ki se bodo iz lastne uvidenosti priglasili, bo tako nezadostno, da se ustanova ne bo mogla vzdrževati. Velika večina čebelarjev, zlasti kmetov, ne bo mogla razumeti, čemu naj leto za leto izdaja težko zaslužen denar za nekaj, česar ne pozna, in za nevarnost, ki jim ne preti neposredno. Ne smemo primerjati našega zavarovanja z zavarovanjem proti požaru, ki ga je vsak odrasel človek že opazoval in spoznal njegove grozne posledice. Zato bodo k bolezenski zavarovalnici pristopali le čebelarji, ki bodo v svoji sosesčini imeli priliko, spoznavati usodno škodo nalezljivih

bolezni. Število takih zavarovancev pa po naših pokrajinah ne bo veliko.

Zavarovalnica bi povoljno uspevala le, ako bi bili vsi društveni člani primorani, da plačujejo zavarovalne prispevke, in sicer skupaj z društveno članarino. Skupno plačevanje bi tudi poenostavilo in pocenilo zavarovalno poslovanje.

Čebelarje bi z lahkoto pridobili za splošno in obvezno zavarovanje, ako bi bili zavarovalni prispevki nizki in v pravem razmerju z obljubljenimi odškodninami. To pa po predloženem pravilniku ne bo. Pravilnik določa za vsak panj z nepremičnim delom (kranjič, koš, pletar) po 1 din, za vsak panj s premičnim satjem pa 3 din letnega prispevka.

Preprost čebelar, imenujmo ga A, ki oskrbuje 10 kranjičev, si bo v današnjih težkih

časih desetkrat premislil, preden bo plačal za dozdevno prazen strah vsako leto po 10 dinarjev. Pri večjem številu panjev bo njegov odpor še večji. Še težje se bo v enakem položaju odločil čebelar B, ki ima n. pr. 40 panjev s premičnim delom in mu pravilnik nalaga v plačilo letno 120 din. Poleg tega pa bo vse čebelarje odbijala pravilnikova določba, da se v primeru, če je izkazana škoda večja kakor zbrani sklad, presežek razdeli in ga morajo še naknadno plačati zavarovanci.

Zgoraj imenovanemu čebelarju A kaže, da se zavaruje in bo to pripravljen storiti v primeru, če se je v njegovi bližini razpasla huda gniloba in če je skrajno površen ter ne pozna čebelnih bolezni. Njemu se bo izdatek tudi izplačal. Če se mu okužijo čebelne družine in bo, kar je verjetno, opazil obupni položaj, šele ko bo bolezen že temeljito izvršila svoje delo, bo po pravilniku, ki priznava za vsako propadlo družino po 50 din, dobil 10 krat 50, t. j. 500 dinarjev.

Napredni in v stroki dobro poučeni čebelar B bo pa tudi v primeru, če se bo nahajal blizu ognjišča kužne bolezni, izračunal, da bo zanj vsak plačani zavarovalni prispevek zelo slabo naložena glavnic. Ker bolezen pozna, se mu ne more okužiti več kot nekoliko panjev in posebno smolo bi morali imeti, da se mu ta nesreča vsakih pet let enkrat pripeti. Prejel bo v tej dobi približno 2 krat 50 din, t. j. 100 dinarjev, plačal pa 5 krat 120 din, t. j. 600 dinarjev.

Vsem tem oviram, ki bodo čebelarje odvrčale od pristopa, bi se izognili in vendar prišli do izdatnega zavarovalnega sklada, ako bi bili prispevki tako nizki, da bi jih vsak čebelar brez težave in nevolje lahko plačal in ako bi bili za vse člane ne glede na število njihovih panjev enaki. Kaj bi se doseglo, vidimo iz sledečega primera; Slov. čebelarstvo društvo šteje 3000 članov. Če bi vsak prispeval v omenjeni namen letno le 5 dinarjev, bi se nabralo v tem času 15.000 din. Iz tega sklada, ki bi ga z lahkoto zbrali, bi lahko plačali letno 300 odškodnin po 50 din. Iz nje ga bi ob ugodnih in slabih zdravstvenih razmerah krili vse zavarovalnine, zlasti še, ako bi si osvojili sledeče načelo za prisojanje odškodnin:

Zavarovalnina naj bi se izplačala vsakemu prizadetemu čebelarju le za dva panja. Noben napredni čebelar, in tak mora postati vsak, se ne bo nad usodo prebridko pritoževal. Skrbel bo namreč, da se bo seznanil z bistvenimi znaki čebelnih bolezni. Potem se mu ne bo moglo zgoditi, da bi mu bolezen zajela večje število panjev. To velja za hudo gnilobo, torej za tisto bolezen, ki jo upošteva

pravilnik. Uместno bi bilo, da bi se plačevanje odškodnine raztegnilo tudi na pohlavno gnilobo, na nose mavost in na pršičavost. Imenovane bolezni so sicer manj nevarne in se deloma dajo zdraviti, vendar napravijo tudi izkušenim čebelarjem včasih občutnejšo škodo kot huda gniloba. Tudi v tem primeru bi bil vsakdo zadovoljen, ko bi za mal prispevek prejel vsoto, s katero si bi omislil dve novi čebelni družini.

Ako bi se v nekaterih letih in pokrajinah bolezni v večji meri pojavile, bi se zavarovalnine, ki bi se izplačevale v jeseni po ugotovljeni škodi, znižale za vse prizadete v enaki meri in bi se prosile oblasti za pomoč.

Zelo težko izvršljivo in z velikimi stroški združeno bi bilo poslovanje, ako bi se po § 15—19 vršilo iz enega samega središča za vso državo. Nevzdržnost takega osredotočenja se je izkazala že na drugih gospodarskih poljih. Zato naj vsaka banovina osnuje svoje čebelarsko društvo, ki naj ima poleg odbora poseben zavarovalni odsek, ki naj vrši s sodelovanjem svojih podružnic vse zavarovalne posle v banovini. Vsa banovinska društva naj se združijo v čebelarsko zvezo, ki naj ima tudi svoj odsek za zavarovanje. Ta naj skrbi za oblastno pomoč preobremenjenim banovinskim zavarovalnim odsekom, za izdajanje poslovnih navodil, za izboljšanje pravilnikov, za pobijanje čebelnih bolezni itd.

Zaradi lažjega pregleda še enkrat skupno navajam načela, po katerih naj bi se vršilo bolezensko zavarovanje:

1. Zavarovanje je obvezno za vse društvene člane.
2. Zavarovalni prispevki so za vse čebelarje enaki in znašajo največ po 5 din od osebe.
3. Za vsako propadlo družino se plača najmanj 50 din, in sicer vsakemu zavarovancu le za dve družini.
4. Ako nabrani sklad ne zadostuje za vse obveznosti, se odškodnine sorazmerno znižajo in se prosijo oblasti za pomoč.
5. Glavno poslovanje in oskrba sklada je v rokah banovinskih društev.

Prepričan sem, da bodo le po teh načelih ustanovljene zavarovalnice zmožne življenja in da bodo čebelarjem v veliko korist. Z ustanavljanjem takih, sicer še skromnih podjetij bomo pokazali, da smo začeli korakati s časom in z drugimi naprednimi narodi.

Pošljite zastalo članarino!

Opazovalne postaje

Virmaše: Zadnjo tretjino tehtnica ni padla, mislim zaradi vlažnega vremena. Okoliški čebelarji tožijo, da je prišlo več panjev ob matice.

Tacen: Panji so prav lepo prezimili in so za ta čas razmeroma zelo močni.

Skorno: Mrtvic je bilo malo, približno eno osmino litra na panj. Opazovani panj ima žrelo zgoraj, je izborno prezimil in začel zgođaj izletavati. Kmalu je začel ropati mirne družine v panjih z žrelom spodaj!

Muta: Tudi v šibkejših družinah je bilo letos malo mrtvic. Mnogim čebelarjem je »otrpnilo nekaj panjev«, to pa ti-

stim, ki svojih čebel ne »utegnejo« pravilno zazimiti. (Ali ni morda gozdni med kriv tega?)

Cezanjecvi: Tatvine po čebelnjakih se množijo.

Nedeljica: Topli sončni dnevi so pokazali tudi senčno stran: Močni panji so začeli napadati šibkejša in se je razvilo pravočelo ropanje, ki je trajalo celó ob mrzlih dnevih. Niti stari čebelarji kaj takega še ne pomnijo.

Cerknica: Matice so začele zalegati, stanje družin je ugodno.

Zakot-Brežice: Po redkem trebežu sodeč, so čebele komaj pričakovale lepih dni,

Mesečni pregled za februar 1937

Kraj	Višina nad morjem	Panj je teže									Toplina zraka			Dni je bilo								
		pridobil v			izgubil v			v mese- cu čistih dkg	največ pri- dobil	naj- višja	naj- nižja	sred- nja me- sečna	izletnih	deževnih	snežnih	oblačnih	pol jasnih	jasnih	vetrovnih			
		1.	2.	3.	1.	2.	3.															
		mesečni tretjini dkg						pri- dobil	po- rabili	dkg	dne	C°										
Blejska Dobrava . .	577	—	—	—	65	40	35	—	140	—	—	+10	—	3	+2.75	2	4	—	17	6	5	—
Breg-Križe.	483	—	—	—	20	30	40	—	90	—	—	+10	—	4	+3.13	3	8	2	15	7	6	8
Kranj	385	—	—	—	30	40	40	—	110	—	—	+13	—	8	+2.94	14	8	2	14	10	4	9
Virmaše-Skofja Loka .	361	—	—	—	60	35	—	—	95	—	—	+12	—	5	+3.93	11	10	3	8	14	6	12
Tacen-Šmarna gora .	314	—	—	—	20	40	—	—	60	—	—	+14	—	5	+1.46	12	9	5	16	3	9	13
Barje.	289	—	—	—	50	65	35	—	150	—	—	+14	—	8	+3.07	9	5	3	12	7	9	5
Dob	305	—	—	—	40	40	50	—	130	—	—	+11	—	5	+4.19	12	8	1	17	7	4	7
Rova	350	—	—	—	40	50	70	—	160	—	—	+14	—	5	+4.12	11	9	2	6	9	13	7
Škorno-Novi kloster .	450	—	—	—	25	15	*)	—	*)	—	—	+11	—	6	+3.62	7	—	—	223	3	9	—
Sp. Ložnica-Žalec . .	252	—	—	—	25	35	45	—	105	—	—	+13	—	10	+1.18	11	3	2	6	22	—	16
Leveč-Sl. Bistrica . .	355	—	—	—	150	25	50	—	225	—	—	+16	—	4	+3.62	9	5	6	18	10	—	9
Muta	387	—	—	—	15	20	30	—	65	—	—	+12	—	8	+1.81	13	2	4	11	17	—	22
Sv. Duh-Selnica . . .	536	—	—	—	35	50	30	—	115	—	—	+6	—	12	—0.23	4	3	2	6	20	2	11
Studenci-Maribor . .	265	—	—	—	60	85	50	—	195	—	—	+18	—	4	+5.69	13	4	1	9	11	8	11
Cezanjecvi.	182	—	—	—	70	30	20	—	120	—	—	+13	—	4	+2.80	8	8	1	8	16	4	20
Nedeljica-Turnišče . .	170	—	—	—	125	60	85	—	270	—	—	+17	—	6	+3.66	10	3	1	9	11	8	8
Žetale-Rogatec . . .	322	—	—	—	30	30	20	—	80	—	—	+13	—	5	+3.71	9	1	3	10	11	7	17
Donačka gora-Rogatec	397	—	—	—	60	50	30	—	140	—	—	+16	—	7	+4.89	14	7	6	17	3	8	13
Kozje	307	—	—	—	45	35	40	—	120	—	—	+12	—	8	+4.07	2	6	5	11	10	7	10
Leskovec-Krško. . .	186	—	—	—	30	40	40	—	110	—	—	+7	—	3	+3.78	11	3	3	14	—	14	9
Zakot-Brežice	156	—	—	—	10	50	40	—	100	—	—	+11	—	9	+3.09	12	6	3	15	11	2	5
Toplice-Dolenjsko . .	179	—	—	—	30	25	95	—	150	—	—	+13	—	12	+1.04	10	9	4	12	7	9	7
Krka	300	—	—	—	20	60	60	—	140	—	—	+14	—	9	+2.51	16	5	2	14	13	1	19
St. Janž Dol.	347	—	—	—	25	45	45	—	125	—	—	+12	—	9	+2.30	8	4	3	7	18	3	8
St. Vid-Stična	360	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+11	—	13	+1.86	7	2	4	13	13	2	1
Cerknica	575	—	—	—	50	50	20	—	120	—	—	+10	—	11	+3.03	6	1	6	8	13	7	12
Sv. Gregor-Ortnek . .	736	—	—	—	15	30	40	—	85	—	—	+9	—	8	+0.96	3	6	5	8	11	9	18
Novo mesto	180	—	—	—	45	45	40	—	130	—	—	+16	—	10	+2.96	13	3	5	15	7	6	1
Šmarjeta	375	—	—	—	90	50	60	—	200	—	—	+12	—	6	+3.86	8	4	3	10	3	15	26
Valpča vas	280	—	—	—	100	75	85	—	250	—	—	+17	—	1	+8.14	13	12	—	12	11	5	4

Vsi panji so A.-Ž. sestava.

*) Panj je ropal.

ki sta ravno prav prišla 7. in 8. t. m. Pri sosednih čebelarjih je mnogo panjev padlo zaradi težko prebavne mane.

K r k a : Medene zaloge v panjih naglo kopnijo, znak, da matice pridno zalegajo. Paziti bo treba!

Novo mesto: Nekateri čebelarji so dobili občutne davčne predpise! Pritožba je bila brez utemeljitve odbita...

* Za take rešitve pritožb so dobri tudi avtomati na 1 din, ne pa po 25 din, kolikor stane pritožba. — Ur.

Društvene vesti

SKUPNI TEČAJ. Čebelarke podružnice kamniškega okraja priredijo v nedeljo, dne 25. aprila t. l., enodnevni čebelarski tečaj za začetnike pri čebelnjaku v Grobljah. V primeru slabega vremena bo tečaj v društveni dvorani. Opozarjamo podružnice in vse čebelarje v okraju na ta važen tečaj. Na svidenje v velikem številu! J. M.

OKRAJ KAMNIK. Na podlagi dogovora priredijo letos podružnice rejcev malih živali in čebelarke podružnice našega okraja skupno razstavo, ki bo v dneh od 5. do 8. sept. Zato vabim vse čebelarje, da se že sedaj pripravijo na to razstavo in prosim, da mi sporočijo svoje želje in predloge. Mislim, da bomo zmožni pokazati napredek našega čebelarstva in naše čebelarke izdelke. Vsa potrebna pojasnila daje Mayer Julij, šolski upravitelj v Dobu.

VL izkaz kamnov. G. ravnatelj Anton Krejči iz Ruš je daroval 100 Din; podružnica v Leskovcu pri Krškem pa 50 Din. Obema darovalcema se najlepše zahvalujemo. Prejšnji izkaz 2554.50 in 150 Din, skupaj 2704.50 dinarjev. Čebelarji spominjajte se Janševega doma.

Članarina. Mnogo je še neporavnane članarine. Društvena pravila zahtevajo, da mora biti članarina plačana najkasneje do konca meseca marca. Člani zavedajte se svoje dolžnosti in pošljite članarino nemudoma.

Opozorilo. Vse podružnice še enkrat opozarjamo, da pošljejo svoje delegate s p o b l a s t i l i na redni občni zbor, ki bo dne 11. aprila t. l. v Celju. Med poročili in posebnimi predlogi bodo tudi razprave o pašnih razmerah. Priti more do sklepov, ki so lahko usodni za neprevaževalce in prevaževalce, zato je navzočnost delegatov vseh podružnic nujno potrebna. Uporabite nedeljsko polovično vožnjo.

III. seja dne 22. januarja 1937. Odbor je razpravljal o došlih dopisih in o tekočih zadevah Društvene čebelarne. Sklenjeno je bilo, da se skliče glavni redni občni zbor na dan 11. aprila v Celje. Odbor je razpravljal o dopisu Zveze v Belgradu, s katerim je bilo društvu sporočeno, da je g. prof. dr. Grozdanič odstopil kot vodja čebe-

larske raziskovalne postaje. Odbor je sklenil, da se bo za to postajo zanimal. Sadjarsko društvo je stavilo predlog, da bi Društvena čebelarna prevzela nekaj predmetov Sadjarskega društva v komisijski prodajo. Odbor je ponudbo sprejel in bo Sadjarskemu društvu stavil svoje pogoje.

IV. seja dne 28. januarja 1937. Tajnik je poročal o nakupu sladkorja za pomladansko pitanje. Odbor je bil primoran na podlagi novih cen, ki jih je določila tovarna, dvigniti ceno sladkorja za 50 par pri kg. Dalje je tajnik poročal, da je g. ravnatelj Krejči iz Ruš daroval za kamne Janševega doma 100 din. G. predsednik je poročal, da so upraviteljstva šol dobila od kr. banske uprave okrožnico, naj podpirajo čebelarska predavanja, ki se bodo vršila pri sokolskih društvih. Ker se pri nas taka predavanja ne bodo vršila, ni odbor v tej zadevi ničesar sklepal. Daljša razprava je bila glede novih kmetijskih zbornic, ki jih name-rava ustanoviti kmetijsko ministrstvo. Odbor je sklenil, da vloži na ministrstvo za kmetijstvo primerno vlogo, da se upošteva pri zakonu o kmetijskih zbornicah tudi čebelarstvo in da se določi, da bodo v zbornici zastopana tudi čebelarska društva. Tozadevno spomenico je društvo poslalo tudi vsem gg. senatorjem in narodnim poslancem.

V. seja dne 4. februarja 1937. Odbor je razpravljal o novi botanični knjigi o medonosnih rastlinah, ki jo bo spisal neki čebelar, dalje o eventualni nastavitvi čebelarskega mojstra (kar je pa bilo odloženo) ter o pravilniku za zavarovanje čebelarjev proti kužnim čebelnim boleznim.

VI. seja dne 11. februarja 1937. Odbor je odobril nakup starih letnikov »Čebelar in sadjerejec« za knjižnico. G. predsednik je poročal o razgovoru z referentom banske uprave g. Okornom o društvenih zadevah.

VII. seja dne 18. februarja 1937. Odbor je razpravljal o dopisu novomeške podružnice, ki je odbor obvestila, da bi dolenjske podružnice rade sklenile svojo »Zvezo«. O tem bo odločal širši odbor društva. Dalje je odbor razmotrival položaj, ki je nastal zaradi zborovanja čebelarjev domačinov v Ptuj in čebelarjev prevaževalcev v Ljubljani. O zadevi bo razpravljala še širši odbor. G. predsednik je poročal o razpisu nagrade, ki naj se podeli za vzorno oskrbovano čebelarstvo z vzorno vzrejo plemenskih živali (matic).

VIII. seja dne 25. februarja 1937. Odbor je sklenil naročiti Zanderjeve stenske table, ki jih predavatelji neobhodno potrebujejo pri predavanjih. Naročili so se v zameno razni nemški čebelarski listi. G. urednik je poročal odboru o rejnem okrožju, ki ga namerava društvo ustanoviti in v njem gojiti čisto našo čebelo - sivko. Odbor je dal v preiskavo sladkorno moko, ki jo dobiva društvo sedaj za pitanje čebel. Kemična preiskava je pokazala, da je sladkorna moka po kakovosti iste

vrednosti kot kristalni sladkor. Tajnik je poročal, da sta pregledovalca računov pregledala vse blagajniško poslovanje in da bosta podala o pregledu odboru poročilo na prihodnji seji.

IX. seja dne 4. marca 1937. Na seji sta bila navzoča tudi gg. pregledovalca računov, ki sta podala odboru revizijsko poročilo ter izjavila, da sta pregledala vse blagajniške knjige in račune Društvene Čebelarne ter tudi upravnega oddelka ter vso zalogo blaga. Našla sta vse v najlepšem redu. Vse knjige se vodijo točno in skrbno. Nekaj svojih pripomb sta podala glede pregledovanja čebelnjakov v ptujskem okraju, glede potnin za seje in glede načrta za postavitev skladišča. G. predsednik je gg. revizorjema odgovoril na vse pripombe, ter jima izrekel toplo zahvalo. G. predsednik je poročal odboru o razgovoru z banskim čebelarским referentom g. Okornom o ajdovih pasiščih in o raznih čebelarških zadevah. Odbor je

določil, da bo seja širšega odbora 4. aprila v Ljubljani. Sklenil je, da bo posebna deputacija prosila g. bana za sprejem in mu razložila položaj društva, ki je nastal zaradi prevažanja čebel v pašo. Tajnik je poročal, da je društvo vabljeno na sestanek jugoslovanskih čebelarjev, ki bo v Novem Sadu. Društvo se zaradi pomanjkanja gmočnih sredstev sestanka ne bo udeležilo.

X. seja dne 11. marca 1937. Odbor je odobril nekaj tečajev in predavanj. Drž. veterinarski zavod je poročal o preiskavi čebel iz nekaterih krajev banovine. G. predsednik je poročal o sestanku, ki ga je imel z g. predsednikom Zveze g. Peternelom zaradi ajdovih pasišč. Tajnik je prečital dopis nekaterih gorenjskih podružnic v zadevi prevažanja čebel v pašo. V jeseni letošnjega leta se bo naše društvo udeležilo velike sadjarske razstave v Mariboru.

Naše podružnice

Ljubljanska podružnica ima sejo v torek, dne 6. aprila v običajnem lokalu pri »Nacetu«.

Podružnica Barje opozarja vse člane, da bo skupna kuha voska dne 11. aprila v šoli na Barju. Ako ima kdo kaj voščin, naj jih odda pri tajniku ali pa prinese isti dan, ko se bo kuhalo. Obenem vabimo člane, da se udeležijo kuhe in se seznani s tem opravilom.

Podružnica Brežice - okolica bo imela v nedeljo, dne 11. aprila, ves dan tečaj o kuhi voska pri tajniku podružnice tov. Grabnarju Vinku ml. na postaji Brežice. Začetek ob 9 dopoldne. — Vsak član naj prinese s seboj vse voščine in satje, katero je namenil za kuho voska, da ga bomo skupno kuhali ter se poučili, kako se prideluje zlatorumen vosek. — Podružnica ima na razpolago vse priprave in bo šla kuha gladko od rok. — Tečaj bo vodil naš član, ki je izvežban v kuhi voska.

Podružnica Selnica ob Dravi umrlemu Jožetu v spomin! Sonce je dan za dnevom bolj priгрlovalo, opazali smo, da je vigred na pohodu, že so prvi znanilci pomladi, klicali novo življenje. Vse se je prebujalo, polja logi, trate... Po prisojnih legah je ozelenela travica. Čebelice so pogledale iz svojih panjev, vesele se narave in sonca. Vse se je veselilo življenja!

Dragi Jože! naš skrben in vesten čebelar, ti naš dolgoletni blagajnik, tudi ti si hrepenel dočakati srečno dobo prebujenja in novega življenja. Želel si dočakati pomladi. Toda težka bolezen je neusmiljeno glodala v tvojo notranjost ter te priklenila na bolniško posteljo. Noben lek ti ni mogel pomagati! V dolgih urah bolezní si imel edino veselje, ko si gledal čebelnjak in ljube čebelice. Veselje je bilo v tebi, v tvoji duši, ko si zvedel, kako napreduje tvoj miljenec, naša Čebelarška podružnica. Da, dragi Jože! Čebelarstvo je bilo tvoje največje veselje. Saj si hotel, da bodi vsak podeželan dober čebelar. — Za dosego tega ideala si delal in koval načrte za bodočnost. — A sredi lepih sanj bodočnosti je nebeški Gospodar poslal k tebi svojo dekle. — Šele dvajset osem pomladi je šlo tvoje življenje, ko si vzel slovo od nas za vedno. Na poti k večnemu počitku te je spremljala velika množica. Venci in kite cvetja so krasile tvoj tesni domek... In ko ti je prijatelj čebelar Amonov Franček porekel v imenu po-

družnice Selnica ob Dravi poslednji z Bogom, se je prikazalo izza oblakov sonce, da te še zadnjikrat pozdravi, preden te zaгрne zemlja. Počivaj v miru!

Podružnica v Bočni - Gornjem gradu je imela dne 17. januarja letni občni zbor pri svojem priljubljenem in zelo delavnem članu tovarišu Krajncu Francu na Kropi, ob lepi udeležbi članov. Podružnica je štela v preteklem poslovnem letu 19 članov. Nevčlanjenih je pa gotovo še okoli 40 čebelarjev, katerih zaradi zadnjih slabih čebelarških letin ni mogoče pridobiti za podružnico, nekaj pa zaradi krize v žepih, nekaj pa zaradi malomarne starokopitnosti; saj tistih par borih dinarjev bi še pač marsikateri zmoгel za članarino. Samo kadar se pri podružnici dobi cenejši med in pa sladkor za pitanje ali kakšne druge olajšave, so pač hitro pri rokah. Vabimo jih pa, da se tudi čimprej včlanijo. Člani podružnice imajo 153 A. Z. panjev, 75 kranjčev in 24 mešanih panjev. — Kljub slabi letini in krmljenju čebel, je bilo delo v podružnici še kolikor toliko živahno. V preteklem letu je imela podružnica več sej in na eni od teh je naš agilni član, tovariš g. župnik Ferme Gothard iz Nove Stifte v nazorni domači besedi pri svojem čebelnjaku, kjer ima 34 A. Z. panjev, članom podružnice in tudi nečlanom čebelarjem predaval o zazimljenju čebel, o načinu zazimljenja in o medu, ki je za zimo potreben. Ker so preteklo leto v tukajšnji okolici v jeseni sede čebele na smrekovem medu (menda bolj trdo zrnati mani), je bilo to predavanje prepotrebno; rešilo je marsikatero čebelno družino pred poginom. Sad predavanja se je pa tudi pokazal na letošnjem občnem zboru, na katerem se je prijavilo kar šest novih članov z okolice Nove Stifte. Žalibog se je tudi par članov izneverilo podružnici, katero vrzel je pa zadela tov. g. župnik Ferme in tudi iz sosedne podružnice Radmirje je pristopilo nekaj članov, tako da nas je ostalo še zmeraj 20. Če se bodo pa čebelarске razmere kaj izboljšale, se bodo skoraj gotovo tudi vse izgubljene ovčice vrnile pod okrilje podružnice. Podružnica si je v preteklem letu nabavila parni topilnik za vosek po sistemu Kolb-Gröber. Ker je bila nabava iz inozemstva veliko predraga, je topilnik po navodilih podružničnega tajnika g. Ačka solidno izdelal kleparski mojster Arich Ernest iz Radmirja za ceno

720 Din. Delo s tem topilnikom je zelo čisto in racionalno, ter se kuha voska lahko vrši med drugo kuho na štedilniku. Prosili smo že lani bansko upravo za nekaj podpore, a še nismo nič prejeli. Podružnica je v preteklem letu izdelala svojim članom okoli 50 kg satnic, tako da so čebelarji lahko krili potrebo z lastnim voskom. Letina v preteklem letu je bila slaba; rojev malo, paše zaradi slabega vremena nič. Sele v mesecu juliju so čebele nanosile v panje precej smrekove smole - mane, katero pa je bilo treba pred zimo nadomestiti s sladkorjem. Tovariš g. župnik Ferme je moral čez 200 lepov izdelanih satov uničiti. Ker se ni dalo nič iztočiti, je moral ves med pokuhati v medico. Zima 1936/37 je bila za tukajšnje razmere še precej povoljna, do božiča megla, po božiču do konca januarja pa precej mrzlo. Vsekakor je bilo nekaj sončnih dni, da so se čebele lahko iztrebile. Posebnega umiranja čebel kljub trdi mani še ni bilo opaziti. Ne vemo pa ne, kaj še pride do majnika. Da bi le pristojne oblasti uvidele kako potrebno je čebelarstvo za kmetijstvo in v gorskih krajih z gozdovi potreben lep sladkor za prezimljenje čebel. Ačko, tajnik.

Podružnica v Št. Ilju pod Turjakom je imela občni zbor dne 6. januarja. Tajnik g. Rozman Edvin je podal tajniško poročilo. Blagajnik g. Šuligoj Franc pa blagajniško. Pri slučajnostih je bilo sklenjeno, da bo podružnica tudi letos naročila sladkor za spomladansko pitanje. Obenem je bilo sklenjeno, da priredi tudi letos predavanje, in sicer meseca junija pri predsedniku podružnice g. Verbotnu Jakobu v Doliču. Za predavatelja naj se naprosi g. predsednika Zveze g. Peternela. — Pri volitvah so bili soglasno izvoljeni dosedanjí funkcionarji.

Podružnica v Rimskih toplicah je imela svoj I. letni občni zbor v Šmarjeti pri Rimskih toplicah. Do lanskega leta je vodil podružnico pripravljalni odbor s predsednikom Krempušem iz Gornje Rečice, podpreds. Tičarjem, davčnim uprav. v p. iz Šmarjete, tajnico Minko Vizovišek in blagajnikom Slugo Francem, paznikom od Sv. Jederti. Po poročilih je bilo razvidno, da je društvo precej razvilo svoje delo in da šteje sedaj 15 članov ter je imelo štiri seje. Delovanje bi bilo še bolje, ako bi ne bil okoliš podružnice tako obsežen. Razpravljalo se je o nabavi zlozljivega A. Z. panja in nakupa sladkorja za pitanje čebel ter o nabavi čebelskih potrebščin. Novi odbor si je nadel nalogo, da bo organiziral v mesecu maju čebelarski tečaj pri Sv. Jederti. Na dan občnega zbora je pristopilo k podružnici še sedem članov. Z željo v uspešno delovanje podružnice se je zaključil lepo uspeši občni zbor.

Podružnica v Borovnici je imela dne 24. februarja sestanek čebelarjev, ki se ga je udeležilo 18 članov in interesentov. Razgovor je bil o važnih zadevah podružnice, o nabavi stiskalnice, poravnavi članarine in splošno o čebelarstvu. Sprejel se je soglasno predlog, da člani prispevajo za napravo stiskalnice za vosek po 25 dinarjev, naprosila se bo pa podpora tudi od krajnega kmetijskega odbora in občine. Izrazila se je tudi želja, da bi se priredil tečaj o kuhi voska. Pokojnemu dolgoletnemu članu Završku Jožetu je podružnica poklonila venec, za katerega so prispevali člani posebej. Udeležba pri sestanku je pokazala večje in živahnejše zanimanje članstva, kar je vsekakor razveseljujoče dejstvo.

Podružnica Sv. Jurij ob Ščavnici je imela občni zbor dne 2. februarja. V minulem letu je podružnica priredila dvojce prav dobro obiskanih pre-

davanj, prvo meseca junija, na katerem je predaval g. Ivan Dšuro iz Radvanja; drugo pa se je vršilo dne 23. avgusta. Predaval je predsednik podružnice g. Korošak Drago o jesenskih opravilih v čebelnjaku in zazimljenju čebel. — Podružnica ima en vzorčni A. Z. panj, ki je na razpolago čebelarjem zaradi napravljavanja novih panjev. Še pred nekaj leti je bil pri nas A. Z. panj skoraj nepoznan, sedaj pa se ga zlasti mlajši čebelarji po za- slugi podružnice vedno bolj oprijemajo. — Med letom so pristopiti trije novi člani. — Tekom leta bo več predavanj, ki jih bo izvršil g. učitelj Korošak Drago. Sklenila se je tudi nabava stiskalnice za satnice. V ta namen se bodo zbirale event. podpore od občine in okraj. kmet. odbora. — Z željo, da bi letošnje leto bilo za naše čebele ugodnejše od minulega, je predsednik zaključil dobro uspeli občni zbor.

Podružnica v Senovem je zborovala dne 17. januarja. Na občnem zboru je predaval g. Bitenc iz Krškega o raznih čebelarskih opravkih in žel za svoje predavanje vse priznanje. Zaradi navdušenja med člani je pristopilo zopet nekaj novih članov.

Podružnica Skaručna je na svojem občnem zboru dne 27. decembra l. l. izvolila dramatski in predavateljski odsek. To so novi odseki, ki jih doslej druge podružnice niso volile. Pričakujemo, da bosta oba odseka delovala v splošno zadovoljnost članov.

Podružnica Šmarje pri Jelšah je imela svoj zbor 10. januarja. Na lepo uspelem zborovanju so člani sprejeli vsa poročila društvenih funkcionarjev. Podružnica je sklenila pristopiti k Sadjarskemu društvu, ker je tudi sadjarska podružnica vstopila v naše društvo. Podružnici bosta priredili svojo razstavo.

Podružnica Brežice-okolica je imela občni zbor dne 7. februarja. Podružnico vodi isti odbor pod predsedstvom g. Grubiča Martina že 5 let od ustanovitve dalje v popolno zadovoljstvo članov. Predsednik je na kratko pojasnil delovanje odbora skozi vseh pet let obstoja podružnice. Odbor je nabavil v tem času kotel za kuho voščin, čistilnik za vosek, Virijentovo stiskalnico in vse druge priprave za pridelavo voska ter velik čistilnik za čiščenje. Vse to orodje je članom brezplačno za uporabo na razpolago in se dobi pri tajniku Grabnarju Vinku ml. Na zborovanju je bilo navzočih večina članov, še več bi jih pa bilo, če bi bil to kak politični sestanek, ker za naše ljudi so gospodarski sestanki predolgočasni, oživijo se le tam, kjer je treba manj misliti. — Po čitanju zapisnika zadnjega občnega zbora je bila debata radi prevažanja čebel v ajdovo pašo in so bili sprejeti važni tozadevni predlogi g. L. Mikoliča, rav. mešč. šole v Brežicah. Prejemkov je bilo Din 1.487,75, izdatkov Din 901,50; končni saldo znaša Din 586,25. Poleg tega vodi odbor tudi rezervni fond, v katerega določi vsako leto 10% čistih celoletnih dohodkov. — Po končanih poročilih je predlagal pregledovalec računov, g. L. Mikolič, razrešnico staremu odboru, katero je zbor soglasno odobril. Po daljši debati, privoljenjih in odklonitvah, je bil pa zopet izvoljen stari odbor. Delo odbora bo predvsem: nabava še manjkajočega čeb. orodja, posebno točila i. dr.; tečaj o kuhi voska, katerega bo vodil proti koncu meseca marca g. Žokal. — Dan in ura bo objavljena še v »Čebelarju«. Priredili bomo razna predavanja, če nam bo dalo SČD na razpolago predavatelje. Odbor bo vodil vse priprave za dosego stalnega pasišča v ajdovi paši. — Grabnar Vinko ml., tajnik.

Pozor pred sleparji z voskom! Slepárstev z voskom neče biti konec. Iz Hrvatske prihaja v Slovenijo še vedno ponarejen vosek. Zadnje čase preplavljajo z njim zlasti Belokrajino in nekatere predele Štajerske. Ta »vosek« je čisto navaden parafin, ki je bolj ali manj posrečeno pobarvan.

V Zagrebu je neki svečar, ki razpečava čebelji vosek, ki mu je primešanih 20—30% parafina. Razpečava ga kar na debelo in je osrečil z njim tudi neko manjšo čebelarstvo organizacijo. Ta vosek je na videz izvrstne barve in dobrega vonja. Prav nič ne diši po parafinu (petroleju), nasprotno, tako kakor medicarski vosek. Zato je z njim mogoče prevariti celo človeka, ki pravi vosek kolikor toliko pozna, tem laže pa lajka ali neizkušnega čebelarja.

Vse naše čebelarje in čebelarske organizacije prav resno opozarjamo, naj nikar ne kupujejo voska od neznanih in nezanesljivih prodajalcev, ker je nevarnost, da sčasoma ne bomo imeli v panjih satja iz čistega voska, marveč iz mešanice parafina in voska.

Vsako sleparstvo z voskom pa brezobzirno naznanite oblasti, da bo kdaj konec kupčije s ponarejenim blagom.

Ves med je razprodan, le tu pa tam se še dobi kaka majhna količina, ki pa nič ne pomeni. Trgovci blago živahno iščejo, pa ga ne morejo dobiti za dobro ceno.

Tako prazne niso bile menda posode že desetletja. Trgovci so v skrbeh, kaj bodo nudili kupcem v mesecih, ki so še pred nami do prihodnje »žetve«. Upajmo, da bomo letos obilno poplačani za vse grenke čase, ki smo jih prestali v zadnjih letih in da se bomo dobrega medu po dolgem času zopet pošteno nagledali, naše čebelice pa najedle, kar si še najbolj želimo.

Še o izmenjavi matic. Našo tozadevno beležko v letošnji 1. številki. »Slov. Čeb.«, str. 16, so nekateri čebelarji očitno napačno razumeli. To sodim iz dopisov, ki sem jih prejel od njih. V mislih nisem imel dodajanja matic osirotelim družinam, n. pr. izročencem s pomočjo rezervnih družinic, marveč enostavno zamenjavo stare ali slabe matice z dobro mladico brez čebel, to pa poleti, ko je življenje v panju na višku.

Prejeli smo tudi dopis nekega čebelarja, ki trdi, da se mu izmena matic poleti gladko posreči, jeseni pa ne. Žal pa v dopisu ne pove kako matice zamenjava. Če pozna zanesljiv nači, bo storil čebelarstvu veliko

uslugo, ako ga objavi. Če je res tako, kakor trdi — o tem prav nič ne dvomimo! — bo njegovo ime zaslovelo daleč čez meje naše domovine.

Da se zamenjava matic še najbolj posreči jeseni, vedo naši kmetski čebelarji najbolje, saj jih ob tem času uspešno zamenjavajo že stoletja, kar tudi nekaj pomeni. V marsičem so mi bili naši stari, dobri kmetski čebelarji učenci, zato sem omenil tudi jesensko zamenjavo matic kot zanesljivo, ker sem jo sprejel od naših čebelarskih prednikov in ker se mi je vedno dobro obnesla.

Če ve kdo kaj boljšega, kar oglasi naj se, mu bomo prav hvaležni. Nismo prav nič trmasti in se radi naučimo kaj novega in kaj boljšega.

Vandalizem brez primere lahko imenujemo to, kar se je letos po mestih godilo s pomladnimi cveticami (telohom, vrbami, zvončki, trobenticami in drugimi). Prodajalci so nanavlekli v mesto cele gore tega cvetja, ga ponujali za slepo ceno, razmetavali po ulicah in zametavali, ker ga niso mogli prodati.

Takega pustošenja nihče ne more zagovarjati, tudi ne z revščino prodajalcev. Potem razbijmo, sežgimo in pokončajmo vse, kar je lepega na svetu in naj ostane samo tisto, kar je za želodec. Kam tako uničevanje vodi, lahko vidimo po nekaterih zapadnih državah, kjer je zaradi svoječasne nesmiselnosti in brezsrčnega pustošenja prirode izginito nešteto rastlin, ki jih sedaj skušajo zopet razmnožiti.

Pri nas tega ne bo treba, ako bomo v pravem času povzdignili svoj glas v varstvo prirode. Posebno mestni čebelarji bi morali pri tem prvakovati, saj je od prvih pomladanskih cvetic marsikje odvisen razvoj čebel. Nikakor ne recimo: »Za nas bo že, kaj za nami pride, nam je vseeno.« Kaj, ko bi to že rekli naši predniki? Zato skrbimo, da bo še kaj ostalo tudi za tiste, ki pridejo za nami.

Sladkorna moka, denaturirana z žganjem, se je za krmljenje čebel izvrstno obnesla. Blago je čisto in prav primerno za čebele.

Sredstvo za lesnega črva. Vzemi en del soli, en del popra, en del gorčičnih zrn, en del česna, en del pelinovitih listov, dva do tri dele kisovega cveta in skuhaj to mešanico. S to tekočino namaži dvakrat les, ki ga hočeš zavarovati pred črvi. Črv se panja potem ne loti. (Bienen Vater.)

Zimska poraba medu v panjih je v veliki meri odvisna od toplote, ki vlada v panju in

zimskega počitka čebel. Na prostem znaša 5 do 12 kg na panj, v zaprtih prezimovališčih, ki so nalašč za to prirejena, pa 2.4 kg (od decembra do marca meseca).

Dr. Philipp je ugotovil pri štirih družinah, ki so bile v panjih z žrelom zgoraj in dvojnimi obodom, da so porabile čez zimo l. 1934/35 in 1935/36 od oktobra do marca povprečno 4.50 kg.

Niž manj niso zanimive ugotovitve dr. Zandra. Panji z dvojnimi obodom in žrelom spodaj, zloženi v skladanici, so porabili v zimah 1924 do 1926 od oktobra do marca povprečno 6 kg. Na prostem je porabil dobro zapažen panj l. 1927 samo 4.29 kg, dva nezapažena pa 7.90, oziroma 9 kg. Čez zimo leta 1928/29 je porabil zapaženi panj 6.60 kg, nezapažena pa 10 in 10.65 kg.

Iz tega sledi, da zapaženi panji porabijo čez zimo (20—30%) manj medu kakor nezapaženi. Dr. Mátyás je ugotovil, da porabijo panji z dvojnimi obodom in žrelom zgoraj polovico manj medu nego enaki panji z enim obodom. Upoštevati pa moramo, da so ti panji prezimovali na prostem vsak zase postavljeni, ne pa v skladanici v čebelnjaku.

Te zanimive podatke sem povzel po znani knjigi dr. A. Mátyása, da tudi naši čebelarji o njih nekoliko razmišljajo.

Parni topilniki za vosek. Nekateri podružnice si nameravajo nabaviti te vrste topilnike. Že večkrat smo v »Slov. Čeb.« opozarjali, da ta priprava nikakor ni primerna za kuho voska, ker je premalo učinkovita. V tropinah ostane mnogo voska. Ker so topilniki napravljeni večinoma iz pocinkane pločevine, dobi vosek, ki ga kuhamo v taki posodi, grdo zeleno barvo.

Tudi sončni topilniki so le za porabo v sili. S strogega stališča umnega pridobivanja voska, jih ravno tako odklanjamo kakor parne topilnike, četudi priznavamo, da so primerni za malega čebelarja in za priložnostno pridobivanje voska.

Za skupno kuho voska pri podružnicah so primerne le močne in velike stiskalnice, kakršna je n. pr. Pavlinova. Vse druge so neprimerne.

Ali bomo sedaj zopet začeli uvajati parne topilnike, ko smo jih že pred desetletji zavrgli zaradi popolne neuporabnosti?

Nova barva za pločevino. Tvrdka Medić & Zankl, tovarna barv v Ljubljani, je uvedla

neko novo vrsto barve (laka), ki ima to lastnost, da posebno dobro varuje pločevino pred rjo in ne odleti tudi v primeru, da s kladivom udarimo po pločevini. Poleg tega je neobčutljiva za veliko vročino in vlago. Zelo primerna je za pleskanje pločevinaste posode, n. pr. kantov za med, točila. Suši se zelo hitro in je potem brez vonja. S čopičem jo z lahkoto razvlečemo in ne napravlja pleskarju pri delu nikakih težav, kakor n. pr. običajni laki, ki jih je mogoče dobro razvleči le s silo. Nova barva se da razmazati kakor olje. Dobimo jo v poljubni barvi: belo, slonokoščeno, rumeno, rjavo, zeleno, sinjo, rdečo itd. Kilogram stane 60 Din. Prodajajo jo pod imenom Medelux emajl.

Čebelarstva. Mlad kmetski fant je izbral v prodajalni razne čebelarske potrebščine. Pred njim na mizi so ležali kovinasti deli za dva A. Ž. panja, kolobarček žice, kolesce za utiranje žice, matičnica in še nekaj druge drobnjave. Račun je znašal okoli 130 Din. »Po čim pa plačujete med in vosek?« je vprašal. »Koliko ga pa imate in kakšnega,« je pobarala prodajalka Micka. »Veste, nimam ga še nič, ker bom letos šele začel s čebelami, jeseni ga vam bom pa že prinesel,« je samozavestno odvrnil mladi čebelar...

Književnost

Josip Priol: Škropljenje sadnega drevja. Zares dobra knjiga, ki bo zamašila veliko vrzel v slovenski strokovni književnosti! Našim sadjarjem, zlasti začetnikom, ki so največji reveži, ker se morajo boriti z nešteti težavami, ne bo treba več izpraševati, pisariti in ugibati, kako bi se znebili nadležnih škodljivcev na sadnem drevju, ker je v tej knjigi pregledno zbrano vse, kar je treba vedeti vsakemu sadjarju o škropljenju sadnega drevja, pravih, primernih ter pravilno napravljenih škropivih. — Knjigo je spisal eden izmed naših najboljših sadjarskih strokovnjakov, ki je pri sestavi snovi upošteval tudi naše posebne vremenske prilike in pa uspehe dolgoletnih poizkusov, ki so jih napravili s škropivi na mariborski sadjarski šoli. To daje spisu še večjo veljavo. — Knjiga je okusno opremljena z mnogimi lepimi slikami. Založilo jo je naše marljivo »Sadjarsko in vrtnarsko društvo«. — Prav od srca čestitamo piscu, založniku, najbolj pa ukaželjnim sadjarjem!

Sklep za uredništvo je 20. dne vsakega meseca. Pisma in denar za društvene namene je naslavljati na »Slovensko Čebelarsko društvo« v Ljubljani. Ček. račun št. 11.066. — Blagovne pošiljke (vosek, med) in naročila za čebelarske potrebščine je pošiljati na »Društveno Čebelarno« v Ljubljani, Tyrseva c. 21. Telefon 35-45. Ček. račun št. 15.645. — Društveno tajništvo je v Ljubljani, Poljanska c. 13/I. Telefon 38-38

Knjige, ki jih ima Čebelarstvo društvo v zalogi:

Napredno, umno in dobičkanosno čebelarstvo zahteva od vsakega čebelarja ogromno strokovnega znanja, ki si ga pa more čebelar pridobiti le z dobrimi knjigami. Zato priporočamo, da si čebelarji nabavijo sledeče knjige, ki jih ima društvo na zalogi:

Donat Jug: Praktični čebelar, obsega 300 strani in 140 slik ter opisuje vso snov, ki jo o čebelarstvu mora vedeti napreden čebelar. Velja v platno vezana Din 50.—, mehko vezana Din 40.—. Za poštnino je poslati še Din 5.— za vsako posamič poslano knjigo.

Prof. Josip Verbič: Čebelne bolezni, ki obsega 48 strani in opisuje, kaj povzroča, kako spoznavamo in zatiramo čebelne bolezni. Jako poučna knjižica bo rešila življenje marsikateri čebelni družini, če se bo čebelar ravnal po njej. Velja Din 2.—, za poštnino Din 1.—.

Stane Mihelič: Anton Janša, slovenski čebelar, obsega 164 strani in opisuje zgodovino našega čebelarstva in življenje ter delo Janše — očeta slovenskega čebelarstva. Iz spoštovanja, ki smo ga dolžni Janševemu spominu, ne bi smela ta knjiga manjkati v nobeni čebelarski hiši. Velja za člane Din 20.—, za nečlane po Din 25.—.

Prof. Josip Verbič: Vrednost in poraba medu, priročna knjižica obsega 24 strani in opisuje vse, kar je treba vedeti o vrednosti in porabi medu. Velja le po Din 1'50 in je zelo pripravna za reklamo.

Razne slike Janše iz njega rojstnega kraja in hiše. Slike naj bi bile, prilepljene na lepenko, okras vsake čebelarske hiše. Cena Din 2'—.

Društvo ima na zalogi tudi nekaj nemških knjig, ki jih oddaja po zelo nizkih cenah. To so:

Bienenzuchtsbetrieb, I. del, spisal Br. Rothschütz, posestnik nekdanjega čebelarskega podjetja Podsmreka pri Višnji gori. Cena Din 5.—. Obsega 443 strani z jako važnimi sestavki. Je sicer nemška knjiga, a opisuje našo kranjsko čebelo in naše razmere.

Die Volks- und Mobilzucht der Krainer Biene, spisal Br. Rothschütz. Cena Din 2.—. Obsega 68 strani in je neobhodno potrebna za vse, ki se bavijo s kranjiči.

Die erprobte Honig-Köchin, razprodano.

Čebelarji!

Kdo Vam najbolje
postreže s čebelarskimi
potrebščinami?

Društvena Čebelarna
v Ljubljani, Tyrševa c. 21

ki je domače podjetje in last
Slov. Čebelarskega društva

Ček. račun 15.645 - Telefon 35-45

Največja zaloga čebelarskih potreščin v dravski banovini

Kupuje

vosek in med po najvišjih dnevnih cenah

Prodaja

vse čebelarske potrebščine, najboljše kakovosti, po nizkih in solidnih cenah

Svojim članom in podružnicam daje primerne popuste. Zahtevajte cenik

---

Čebelarji, podpirajte z naročili lastno podjetje